



A vállalkozások bürokratikus terheinek csökkentése - korlátok és lehetőségek

Szepesi Balázs

HÉTFA Kutatóintézet

A használható tudásért

1051 Budapest Október 6. utca 19.

www.hetfa.hu

Béklyóban: Az adminisztrációs teher a GDP 10,5 %-a ²

- **Implicit adó**

2000 milliárd Ft, az ÁFA bevétel 2/3-a a többlet az EU-hoz képest

- **Belépési korlát**

A kicsiket háromszor jobban sújtja

- **Pótlólagos kockázat**

- **Informális alternatívák felértékelődése**

- **Államorientált működés erősödése (Okosba? Kivételt?)**

Folyamatos erőfeszítések

- 2007-9. Elektronikus cégbejegyzés, egyszerűbb telephely engedélyezés, összevont építésügyi eljárás, automatikus pályázatok, elektronizálás – 47 milliárd
- 2010. Egykulcs; kisadók, havi standolás, nyereségadó feltöltés eltörlése; 105 milliárdos csomag
- 2011-14. Egyszerű állam program (500 mrd) KET, új Munka törvénykönyve, Termékdíj egyszerűsítés, Kormányhivatal

Nincs látványos változás

	2008		2014	
Rangsorbeli helyezések	Magyarország	balti-viserádi-szomszéd	Magyarország	balti-viserádi-szomszéd
WEF – Kormányzati terhek	128	85	129	110
World Bank - Doing Business	45	51	54	52

Mitől is lesznek a túlzott adminisztratív terhek? ⁴

Egy részük elkerülhetetlen

- Kölcsönös bizalmatlanság állam és vállalkozó között
- Erősen heterogén gazdaság
- Nemzetközi kötelezettségek

A felesleges részük sem csak szimpla nemtörődömség, butaság

Kormányzási problémák

- Bonyolult vagy életszerűtlen normák elfogadása és betartatása –adókedvezmények rendszere, munkaegészségügy
- Döntéshozatali rendezetlenség – sietség, sokszereplős kompromisszum, EU interpretáció
- Végrehajtási, hatásköri rendezetlenség, összetettség – építési engedély

Apparátus

- Költség és kockázatminimalizáló apparátus – túlbiztosítás, felelősség és költségáthárítás
- Információs, forrásszerző, hatalmi pozícióit védő apparátus – direkt ügyfélkapcsolat
- Apparátusi erőfölény építése - adó

Érdekek

- Tudatos érték vagy érdekalapú stratégiai szempont-érvényesítés – tűzoltók, kivételkérők
- Közvetítői érdek – könyvvizsgálók, HACCP szakértők
- Tudatos piacvédelem, kizorítás



Politikusi hozzáállás ciklusa:
lelkesedés, fásulás, frusztráció, leoldalazás

A fásulás okai - anyagháború

- az információkat birtokló apparátus permanensen ellenérdekelt
- az okok mélyek és nehezen kezelhetőek, nagyon sok a megoldandó konfliktus, a megértendő részlet, a befolyásos ellenérdek
- Itt levágod, ott visszany

A frusztráció oka - elismeréshiány

- sok kicsi sérülés
- kevés, lassú és közvetlen siker
- nem jár taps

A leoldalazás lehetősége - elkenhetőség

- A sikertelenség nem kimutatható
- A sikertelenség felelőssége hárítható

Ütemezett adagolás – elkapni a lelkes politikust

A politikusi hozzáállás ciklusának menedzselése

- Több lelkesedés – a hozamok bemutatása
- Lassabb fásulás – támogatás az anyagháborúhoz
- Kevesebb frusztráció – reális elvárások
- Költségesebb leoldalazás – explicit elvárások, felelősségek

A játéktér átalakítása

- nem a politikai lelkesedésre hanem a politikai érdekre építeni
- Hiteles érintetti nyomásgyakorlás – hiteles fenyegetés, vonzó elismerés (gyors engedélyezések a gáton, kiemelt nagyberuházások)

Áthidaló megoldások

- informatika
- piaci megoldások

A vállalkozóé? – neki fáj

A gazdaságszervezőé? – ő a vállalkozók szószólója

A politikusé? – ő hozza a törvényt, irányítja az államot

A kormánytisztségviselőé – benne van a munkaköri leírásában

Az elemzőé? – ő látja az okokat, a lehetőségeket

A hozam, a hatalom, az elismerés, a releváns felismerés mozgatja őket

A siker lehetősége teszi a bajnokot

Az lehet a bajnok, akinek siker a vállalkozók elismerése és támogatása

1. Tiszteld és ismerd ki a problémát
2. Az apparátus, a politikusok felkészültsége és ethosza fontos
3. A fejsze és a fa passzoljon
4. Legyen technológia, ez melós dolog
5. Agendát kell építeni, az ügyet el kell adni
6. Erőt kell képezni az ügy mögé, ki kell kényszeríteni, át kell nyomni
7. Tudni kell megélni a sikert - a jelenlegi helyzet nem természetellenes, sajnós ez a normális

9 százalékos ÁFA ?

HÁTTÉR



- A hazai kis- és középvállalkozások elsősorban a stabil, kiszámítható és a mainál alacsonyabb köz- és adminisztratív terhek jellemezte üzleti környezet megteremtését várják a kormányzattól.
- A piaci működés szabályozása gyakran áttekinthetetlen és túlbürokratizált. Az összes előírás betartása sokszor az üzletmenetet lehetlenné tévő költségekkel járna. Ezt az állam részben tolerálni kénytelen, és ennek következménye, hogy a szabályok ellenőrzése következtlenül és kiszámíthatatlanná válik.
- A vállalatvezetők számára egy évben átlagosan 65 órát vesz igénybe a különböző adminisztratív feladatok ellátása – azaz, több mint a teljes munkaidejük 3%-a közvetlenül kapcsolódik az állam gerjesztette papírmunkához.
- Az adminisztratív terheket a vállalkozók nagyobb problémának tartják, mint a magas adórátákat.
- Az adórendszer működésének adminisztratív költségei a kisvállalkozásokat sújtják elsősorban, versenyhátrányba hozva őket a nagyobb cégekkel szemben. Az adózás adminisztrációja még a nagyobb cégeknél is eléri az éves nettó árbevétel 1%-át, de a kisvállalkozások alsó kategóriájában 10% körüli becslések születtek.

	Kormányzati terhek - WEF		Doing Business – World Bank	
	2008	2014	2008	2014
Észtország	10	10	17	22
Lettország	76	75	22	24
Románia	54	94	48	73
Litvánia	48	105	26	17
Lengyelország	127	117	74	45
Magyarország	128	129	45	54
Csehország	115	132	56	75
Szlovénia	41	133	55	33
Szlovákia	102	137	32	49
Szerbia	132	140	86	93
Horvátország	107	141	97	89
Átlag	85	110	51	52